

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13580/2024
18.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Татјане Матковић Стефановић, Мирјане Андријашевић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зорица Перић, адвокат у ..., против туженог ББ ПР СЗУТР ... KAFFE, ..., ..., чији је пуномоћник Војислав Мишчевић, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 22.02.2024. године, исправљене решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 04.03.2024. године, у седници одржаној дана 18.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 22.02.2024. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 04.03.2024. године, у делу у ком је преиначена пресуда Основног суда у Новом Саду П. 4372/2022 од 14.06.2023. године у усвајајућем делу из става 1, 2 и 3 изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиље, и у делу одлуке о трошковима поступка.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 22.02.2024. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 04.03.2024. године, у делу у ком је одбијена жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу 4. и 5. изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 22.02.2024. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 04.03.2024. године, у делу у ком је одбијена жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу 4. и 5. изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П. 4372/2022 од 14.06.2023. године, у ставу 1. изреке, констатовано је да је делимично усвојен тужбени захтев, у ставу 2. изреке обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати одређене износе по рачунима како је наведено, са законском затезном каматом почев од сваког појединог датума до коначне исплате, у ставу 3. изреке тужени је обавезан да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од укупно 108.000,00 динара и то на име душевних болова због умањења животне активности износ од 60.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 24.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова износ од 24.000,00 динара, све са законском затезном каматом од дана пресуђења 14.6.2023. године до коначне исплате. У ставовима 4. и 5. изреке одбијен је тужбени захтев за накнаду материјалне и нематеријалне штете преко досуђених до тражених износа, наведених у изреци, док је у ставу 6. изреке тужени обавезан да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 148.197,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 22.02.2024. године, која је исправљена решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 04.03.2024. године, усвојена је жалба туженог и преиначена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу из ст. 1, 2. и 3. изреке тако што је одбијен тужбени захтев да се тужени обавезе да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати износе по рачунима наведене у изреци, са законском затезном каматом и тужбени захтев за износе на име накнаде нематеријалне штете са законском затезном каматом, и у делу одлуке о трошковима спора из ст. 6. изреке, тако што је одбијен захтев тужиље за досуђење трошкова и обавезана тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 79.596,00 динара. Жалба тужиље је одбијена и потврђена првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу из става 4. и 5. изреке, а тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 69.984,00 динара. Захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, исправљене решењем истог суда Гж 2443/23 од 04.03.2024. године, тужиља је изјавила благовремену ревизију којом побија одлуку у целости, због погрешне примене материјалног права, позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Ревизија тужиље изјављена против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, исправљене решењем истог суда, дозвољена је по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, („Сл. гласник РС“, бр. 72/11... 10/23, у даљем тексту ЗПП).

Врховни суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку и одлучио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде у наведеном делу није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању од стране првостепеног суда, тужила је дана 18.12.2020. године ујутро отишла у продавницу здраве хране „...“ испред које је на спољној страни била постављена дезобаријера, у складу са наредбом Градског штаба за ванредне ситуације, због актуелне пандемије вируса Ковид 19. У продавници су били раздвојени улаз и излаз, са видљивим упутствима која врата треба користити, уз упозорење на постојање дезобаријере. Тужила је готово свакодневно ишла у ову продавницу. Критичном приликом, када је завршила са куповином, излазила је из продавнице на улазна врата, па је левом ногом стала на дезобаријеру која је била испред самог улаза, док јој је десна нога била на прагу. Кад је левом ногом стала на дезобаријеру, пластична тацна на којој се налазио сунђер отклизала се по влажном асфалту, услед чега је тужила изгубила равнотежу, спустила се ка земљи где се дочекала на колено десне ноге и лакат десне руке, због чега је претрпела повреде услед којих је трпела физичке болове, страх, и због којих је код тужиле дошло до умањења животне активности од 10%, у утврђеном виду, због чега трпи душевне болове.. У вези са насталим повредама тужила је имала трошкове лечења, чију накнаду тражи тужбеним захтевом.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд закључује да постоји подељена одговорност тужиле и туженог за штету коју је тужила претрпела. Првостепени суд сматра да дезобаријера, лагана, нефискирана о подлогу, која клизи, представља опасну ствар, а да је тужени могао да предвиди опасности које дезобаријера може проузроковати, те је требало да предузме одговарајуће превентивне мере. Пропуст тужиле види у чињеници да је тужила морала знати да су дезобаријере постојале на улазу, због чега је морала уложити већи степен пажње и придржавати се датих упутстава.

Насупрот закључку првостепеног суда, другостепени суд закључује да је за штету искључиво одговорна тужила јер је поступала противно датом упозорењу и обавештењу и да се понашала ван стандарда пажње обичног човека, док је тужени учинио све да спречи овакве догађаје, обезбеђујући посебна врата за излазак из продавнице, на којима баријере није било. Стога је преиначио одлуку првостепеног суда у усвајајућем делу за тужбени захтев тако што је одбио тужбени захтев за накнаду материјалне и нематеријалне штете, док је у преосталом одбијајућем делу потврдио.

Према члану 155. ЗОО штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист) као и наношење другоме физичког или психичког бола, страха (нематеријална штета). Проузроковање штете има за последицу одговорност за штету под условима и на начин прописан законом. Према члану 173. Закона о облигационим односима штета настала у вези са опасном ствари односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно од те делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. За штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

Услови за ослобођење од одговорности имаоца опасне ствари прописани су у члану 177. наведеног закона, тако да се ималац опасне ствари ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2.) док се ималац

ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете (став 3.).

Према утврђеном чињеничном стању које се не може побијати ревизијом, правилан је закључак другостепеног суда да је штета настала искључивом радњом оштећеног, коју ималац ствари није могао избећи или отклонити. Тужени је учинио све разумно потребно да спречи да до оваквих штетних догађаја дође, тиме што је обезбедио и видно обележио посебна врата за излазак из продавнице, на којима дезобаријере није било. Тужила није имала потребе да користи супротна врата за излазак, па је неочекиваним коришћењем тих врата, у супротном смеру, и дошла у ситуацију да се једном ногом ослони на праг, а другом на дезобаријеру која је отклизала по асфалту, и тако падне. Стога је искључиво одговорна за настану штету. Зато су неосновани наводи ревидента о погрешној примени материјалног права, као и указивање на постојање услова за примену института подељене одговорности. Према утврђеним околностима штета је настала искључиво радњом тужиле, јер тужени није могао предвидети да ће се просечно пажљиви купци у радњи користити при изласку из радње вратима видно обележеним за улазак у радњу. Стога нема места примени правило о делимичном ослобођењу од одговорности (члан 177 став 3. ЗОО), већ је штета искључиво последица радње тужиоца оштећеника, што имаоца опасне ствари ослобађа од одговорности (члан 177. став 2. Закона о облигационим односима).

Стога, на основу члана 414. став 1. ЗПП-а, Врховни суд је одлучио као у ставу I изреке.

Оцењујући испуњеност услова за дозвољеност ревизије тужиле изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2443/23 од 22.02.2024. године, исправљене решењем истог суда, у делу у ком је одбијена жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у побијаном одбијајућем делу из става 4 и 5. изреке, изјављене на основу члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да у овој врсти спора не постоји потреба за уједначавањем судске праксе.

Правноснажном другостепеном пресудом одбијен је тужбени захтев тужиле за накнаду материјалне и нематеријалне штете јер је другостепени суд на основу утврђеног чињеничног стања извео закључак да су испуњени услови за примену одредбе члана 177. став 2. Закона о облигационим односима за ослобађање туженог од одговорности, због искључивог доприноса тужиле насталој штети. Нема потребе за уједначавањем судске праксе. Одлуке на које се ревидент позива (Гж 150/24 од 08.02.2024. године и Гж 3205/21 од 03.02.2022. године) нису од значаја, јер одлука о тужбеном захтеву зависи од чињеничног стања које се утврђује у свакој конкретној парници.

Сходно изнетом, Врховни суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиле, као изузетно дозвољеној, применом члана 404. става 1. ЗПП, на основу чега је одлучено као у ставу II изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије применом одредбе члана 410. Закона о парничном поступку и нашао да ревизија тужиле није дозвољена.

Тужба у овој парници поднета 01.06.2022. године. Вредност побијаног дела правноснажне другостепене пресуде износи 457.410,58 динара, односно противвредност изражена у еврима по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе износи 3.900,37 евра, па ревизија тужиље није дозвољена сходно члану 403. став 3. Закона о парничном поступку јер вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000,00 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе. Стога је одбачена ревизија у наведеном делу применом одредбе члана 413. ЗПП.

Како тужилца није успела у поступку по ревизији, одбијен је њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, применом одредбе члана 165. став 1. и члана 153. ЗПП.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић